

Схвалено
педагогічною радою
МГ №32 імені Кривоносова С.С.
Пр №1 від 28.08.2023

Затверджено
Наказом МГ №32
імені Кривоносова С.С.
№ 22-о від 28.08.2023
Директор
_____Людмила Кривоногова

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Миколаївської гімназії №32

імені Кривоносова С.С.

Миколаївської міської ради Миколаївської області

на 2023-2024 рр.

Зміст

Розділ I. Загальні положення та особливості організації освітнього процесу
в 2023-2024 н.р.

Розділ II. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Розділ III. Форми організації освітнього процесу.

Розділ IV. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття відповідного рівня
навчання

Розділ V. Освітні програми:

5.1. Освітня програма школи I ступеня (1-2, 3-4 класи)
Навчальний план для 1-4 класів Миколаївської гімназії №32 імені Кривоносова С.С. на
2023-2024 н.р.

5.2. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ПЕРШОГО(АДАПТИВНОГО) ЦИКЛУ 5 -6 КЛАСІВ ЗА
ДЕРЖАВНИМ СТАНДАРТОМ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ
НУШ НА 2023-2024 Н.Р.

Навчальний план для 5-6 класів Миколаївської гімназії №32 імені Кривоносова С.С. на
2023-2024 н.р.

5.3. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ II СТУПЕНЯ (7-9 класи)

Навчальний план для 7-9 класів Миколаївської гімназії №32 імені Кривоносова С.С. на
2023-2024 н.р.

Розділ VI. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Розділ VII. Програмне забезпечення

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Миколаївська гімназія №32 імені Кривоносова С.С. знаходиться в комунальній власності, є юридичною особою, має печатку і штамп.

Навчальний заклад розташований за адресою: м.Миколаїв, пров.Обереговий,1

Засновником гімназії є Миколаївська міська рада

Рік заснування: 1956

Відповідно до Статуту головною метою Гімназії є забезпечення реалізації прав громадян на здобуття базової загальної середньої освіти.

Освітня програма на 2023-2024 роки розроблена відповідно до:

- Конституції України;
- Закону України «Про освіту» (стаття 33),
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 11),
- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету

Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898,

- Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти затвердженої наказом МОН України від 19.02. 2021 р. № 235,

- наказу МОН України від 01.04.2022 р. № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»,

- наказу МОН України від 16.04.2018 р №367. “Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти”

- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти,
- навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України (лист МОН про перелік навчальної літератури, рекомендованої МОН України для використання у ЗО у відповідному навчальному році)

Головними завданнями Гімназії є:

- сприяння в реалізації державної політики у галузі освіти з урахуванням особливостей соціально-культурного середовища м.Миколаєва;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості. підготовленої до професійного самовизначення,
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов’язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- формування в учнів свідомого й відповідального ставлення до власного здоров’я та здоров’я оточуючих, навичок безпечної поведінки;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

У 2023-2024 навчальному році в Гімназії функціонують 16 класів, у яких навчається 408 учнів.

Враховуючи освітні потреби здобувачів освіти, запити батьків, фахову підготовку педагогічних працівників, матеріально технічну базу, в гімназії введено індивідуальні та групові заняття в 1-4 класах.

Заклад здійснює освітній процес українською мовою за денною формою навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня в закладі – 5 робочих днів. Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Структура навчального року за семестровою системою:

Структура 2023-2024 навчального року

Миколаївської гімназії №32 імені Кривоносова С.С.

I семестр – з 01 вересня 2023 року по 29 грудня 2023 року;

II семестр – з 15 січня 2024 року по 31 травня 2024 року.

Канікули:

Осінні – з 31 жовтня 2022 року по 06 листопада 2022 року;

Зимові – з 30 грудня 2023 року по 14 січня 2024 року;

Весняні – з 27 березня 2023 року по 02 квітня 2023 року.

Свято Останнього дзвоника - 31 травня 2024 року

Звертаємо увагу, що структура навчального року може змінюватися протягом навчального року в залежності від безпекової ситуації в місті Миколаєві

Свято Останнього дзвоника – 31 травня

У 2023/2024 навчальному році гімназія працюватиме за п'ятиденним режимом, вихідні: субота, неділя. Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» тривалість уроку (за умов навчання офлайн) в 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин, у 5-9 класах – 45 хвилин. Тривалість перерв, під час яких не відбувається харчування дітей – 10 хвилин, під час яких учні харчуються – 15 хвилин. Розпочинається освітній процес о 08.00. Для учнів 1-4 класів працюватиме група подовженого дня (за умов навчання офлайн)

Щоденно о 09.00 має проводитися загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, які загинули внаслідок збройної агресії Російської федерації проти України (ст.2 Указу Президента України від 16 березня 2022р. № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської федерації проти України», лист МОН України від 16.03.2022 № 1/3472-22).

Режим дня відповідає вимогам Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, створює оптимальні умови для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Відповідно до постанови КМУ від 24 червня 2022 року № 711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні», керуючись статтею 60-2 Кодексу законів про працю України, з метою забезпечення державних гарантій здобувачам загальної середньої освіти в умовах правового режиму воєнного стану в Україні, педагогічною радою гімназії прийнято рішення щодо запровадження навчання з використанням технологій дистанційного навчання (протокол №1 від 28.08.2023р.). Для здобувачів освіти гімназії, які вимушені були змінити місце проживання і перебувають за кордоном, відповідно до листа Директорату дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти Міністерства освіти і науки України від 16.08.2022 №4/2000-22 навчання може бути організовано дистанційно або екстерном за рішенням педради. Відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу МОН України від 10.02.2021 № 160), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 № 184/28314 передбачено організацію здобуття освіти за індивідуальною формою (екстернатною (екстернат), сімейною (домашньою), педагогічним патронажем).

Наповнюваність класів визначається відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» від 28.04.2022 № 7325 (під час дій воєнного стану зупиняється дія положень частин 2 та 5 статті 12 щодо максимальної кількості учнів у класі). Поділ класів на групи здійснюється згідно з наказом МОН України від 20.02.02 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп

дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» зі змінами (наказ МОН від 09.10.2020 № 572, від 17.08.2012 № 921, від 08.04.2016 № 401). Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 5) передбачається здобуття початкової, базової середньої освіти державною мовою за програмами для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. На виконання статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту», на підставі звернення батьків дитини з особливими потребами може бути утворено інклюзивний клас.

Відповідно до ст. 12 р. II Закону України «Про освіту» навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної та старшої школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством.

Навчальна практика та навчальні екскурсії для учнів 1-8 класів згідно з рішенням педагогічної ради від 28.08.2023 (протокол № 1) не проводяться.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється у відповідності з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки 16.04.2018 3 367, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 за № 564/32016 та Порядком переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 № 924/27369.

Нова українська школа – це основа для сміливих і успішних кроків у майбутнє. Набуті життєві компетентності випускник уміло використовує для успішної самореалізації. Наш випускник – це людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості, добре проінформований, прагне до самоосвіти та вдосконалення; готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті держави, свідомий громадянин, відповідає за свої вчинки; свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля.

Освітня програма, що реалізується в гімназії, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; розвиток національної самосвідомості; формування громадянина та людини, яка прагне вдосконалення та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Вимоги до результатів навчання в освітній програмі Миколаївської гімназії № 32 імені Кривоносова С.С. визначено з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено **ключові компетентності**, необхідні кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності:

Очікувані результати навчання учнів початкової школи (НУШ)

Очікувані результати навчання учнів 1-4 класів визначено за змістовими лініями, окресленими Державним стандартом початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87:

- 1) **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в життєвих ситуаціях;
- 2) **здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами**, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) **компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій**, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- 5) **інноваційність**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) **навчання впродовж життя**, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з

метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10 культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 5-6 класів (НУШ)

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів 5-6 класів визначено за Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 № 898:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння:

- ✓ здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;
- ✓ здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;
- ✓ відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися іноземними мовами, що передбачає вміння:

- ✓ здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;
- ✓ здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;
- ✓ відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;
- ✓ відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись

на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність:

- ✓ здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті;
- ✓ моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату;
- ✓ усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій:

- ✓ формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи;
- ✓ набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації;
- ✓ розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність:

- ✓ здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей;
- ✓ ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо;
- ✓ спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) екологічна компетентність:

- ✓ усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи;
- ✓ дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність:

- ✓ впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування;
- ✓ здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя:

- ✓ здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку;
- ✓ спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей:

- ✓ спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;

- ✓ виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність:

- ✓ наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів;
- ✓ здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми;
- ✓ прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність:

- ✓ ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності;
- ✓ здатність до активної участі в житті суспільства;
- ✓ керування власним життям і кар'єрою;
- ✓ уміння розв'язувати проблеми;
- ✓ готовність брати відповідальність за прийняті рішення;
- ✓ здатність працювати в команді для планування і реалізації проєктів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

- 1) **читати з розумінням**, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;
- 2) **висловлювати власну думку в усній і письмовій формі**, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;
- 3) **критично і системно мислити**, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;
- 4) **логічно обґрунтовувати позицію** на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;
- 5) **діяти творчо**, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;
- 6) **виявляти ініціативу**, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;
- 7) **конструктивно керувати емоціями**, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як

емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

8) **оцінювати ризики**, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

9) **приймати рішення**, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) **розв'язувати проблеми**, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формувати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) **співпрацювати з іншими**, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Очікувані результати навчання здобувачів базової освіти (7-9 класи)

Вимоги до результатів навчання здобувачів освіти 7-9 класів подано за змістовими лініями, окресленими у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392.

Зміст освітньої програми здобувачів освіти 7-9 класів має потенціал для формування таких **ключових компетентностей**:

☐ **спілкування державною мовою**

уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему, міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (текстовій, таблицях, діаграмах, графіках), розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватись рідною мовою, доречно та коректно вживати термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формувати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникати невірних іншомовних запозичень у спілкуванні, поповнювати свій словниковий запас;

ставлення: розуміти важливості чітких та лаконічних формулювань;

навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем;

☐ **спілкування іноземними мовами**

уміння: спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміння на слух автентичних текстів; читання і розуміння автентичних текстів різних жанрів і видів; спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; вміння ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування;

ставлення: критичне оцінювання інформації, вміння висловлювати свої думки, почуття ставлення; ефективне користування навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; використання іноземної мови у міжкультурному спілкуванні

навчальні ресурси: підручники (в тому числі оригінальні підручники з німецької та англійської мов), словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані та оригінальні іншомовні тексти;

☐ **математична компетентність**

уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією, встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними), розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методів у життєвих ситуаціях;

ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів;

навчальні ресурси: розв'язування математичних задач і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації;

□ **основні компетентності у природничих науках і технологіях**

уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі, будувати та досліджувати природні явища і процеси, послуговуватися технологічними пристроями;

ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій; усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях;

навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу;

□ **інформаційно-цифрова компетентність**

уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень;

ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач;

навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів;

□ **уміння вчитися впродовж життя**

уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення мети, організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію; аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності, доводити правильність власного судження або визнавати помилковість;

ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності;

навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії;

□ **ініціативність і підприємливість**

уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання;

ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі, переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх, позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших;

навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі);

□ **соціальна і громадянська компетентність**

уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших; оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів, аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді; виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет, орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв; робити споживчий вибір, спираючись на різні дані;

ставлення: ощадливість та поміркованість, рівне ставлення до інших незалежно від статків і соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією;

навчальні ресурси: завдання соціального змісту;

□ **обізнаність і самовираження у сфері культури**

уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем);

ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства;

навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва;

□ **екологічна грамотність і здорове життя**

уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання;

ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту, розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину;

навчальні ресурси: навчальні проєкти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізуються в рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких *наскрізних ліній* ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем під час вивчення предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проєкти;
- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Екологічна безпека і сталий розвиток. Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічного свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність. Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється через колективну діяльність (Дослідницькі роботи, роботи в групі, проєкти), яка поєднує окремі предмети між собою, розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст бути націленим на виховання порядності, старанності, чесності. Формування в учнів толерантного ставлення до товаришів незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека. Завдання – становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.

Реалізується через завдання з реальними даними про середовище і дорожній рух, рух пішоходів і транспортних засобів. Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Розв'язання проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач, що здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.

Підприємливість і фінансова грамотність. Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування).

Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є **діяльнісна** спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й за можливістю перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі **міжпредметних і внутрішньопредметних** зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх у нові ситуації.

Розділ III. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. Організація освітнього процесу може здійснюватись в очному і дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими.

Форма організації освітнього процесу буде залежати від безпекової ситуації в м. Миколаєві і визначатиметься рішенням Миколаївської військової адміністрації.

Миколаївська гімназія № 32 імені Кривоносова С.С. організовуватиме освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. За потреби заклад може організовувати індивідуальні форми здобуття освіти зокрема екстернатну, сімейну (домашню), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, який діє з 1 січня 2021 року, передбачає вимоги до організації роботи з технічними засобами навчання, зокрема комп'ютерами, планшетами, іншими гаджетами.

Наказом Міністерства охорони здоров'я від 01.08.2022 року «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я» внесено зміни до підрозділу «Вимоги до організації роботи з технічними засобами навчання» Санітарного регламенту. Таким чином, визначено новабезперервна тривалість навчальних онлайн-занять протягом дня у синхронному форматі:

Кількість навчальних занять на день	Тривалість занять			
	1-2 класи	3-4 класи	5-6 класи	7-9 класи
2	30 хв.	45 хв.	45 хв.	45 хв.
3	20 хв.	30 хв.	35 хв.	40 хв.
4	-	20 хв.	25 хв.	30 хв.
5	-	-	-	25 хв.

6	-	-	-	-
---	---	---	---	---

Тривалість навчальних занять, визначена законом України «Про повну загальну середню освіту», зберігається: 35 хвилин – 1 класи, 40 хвилин – 2-4 класи, 45 хвилин – для 5-11 класів. Решту часу навчального заняття вчитель організовує роботу в асинхронному режимі. Учні можуть виконувати творчі завдання. Наприкінці заняття вчитель може повернутися до режиму відео конференції (для обговорення виконаних завдань, роботи з електронною освітньою платформою). Санітарний регламент передбачає обов'язкове проведення вправ з рухової активності та гімнастики для очей під час роботи з технічними засобами.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН України від 16.08.2023 № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти». Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється згідно з вимогами Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ України 25.09.2020 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за № 1111/35394). Санітарним регламентом визначено також тривалість виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час:

3-5 класи – 1 год.;

6-9 класи – 1.5 год.;

10-11 класи – 2 год.

Учням 1-2 класів завдання для самопідготовки у позанавчальний час не задаються.

При переході на дистанційне навчання (за відповідним наказом по МГ №32 та вимогою часу), щодня за затвердженим розкладом уроків, педагогами вносяться навчальні завдання та оцінки учнів у електронний журнал, здійснюється зворотний зв'язок з учнями через електронний щоденник, електронну пошту на корпоративній освітній платформі «Google Workspace» в Classroom (учителі напередодні планують урок із завданнями, вказують синхронний чи асинхронний режим і завдання з'являються за розкладом у Гуглкласі)

Для того, щоб дистанційне навчання було дієвим, свалено рекомендації для всіх учасників освітнього процесу (Протокол №1 від 28.08.2023 засідання педагогічної ради та затверджено наказом № 22-о від 28.08.2023).

Для учнів:

1. Приєднуватись до уроку в синхронному режимі за 3 хв до початку уроку.
2. Перед уроком підготувати своє робоче місце.
3. Під час онлайну уроку мати охайний вигляд.
4. Під час уроку учні повинні працювати з увімкненою камерою або в разі несправності камери вмикати мікрофон та брати участь в обговоренні.
5. Якщо камера не вмикається систематично, такий учень вважається відсутнім на уроці.
6. На уроці працює правило піднятої руки, звук вмикати лише з дозволу вчителя.
7. Роботи здавати вчасно в термін, зазначений учителем, максимальний термін здачі - до початку наступного за розкладом уроку з даного предмета.

Для вчителів:

1. Напередодні уроку у стрічці Гуглкласу повідомляти учнів про синхронний чи асинхронний режим проведення.
 2. Завдання уроку не прикріплювати у стрічці.
- За 5хвилин до уроку за розкладом, у Гуглкласі опублікувати дату уроку, тему та завдання, пояснення та д/з (і в синхронному, і в асинхронному режимі).
3. Виставляти н в електронні журнали, коли урок проходить у синхронному режимі.
 4. Оцінювання проводити з дотриманням академічної доброчесності.
 5. Всі роботи оцінювати до наступного уроку з обов'язковим записом і виставлення оцінок до електронних журналів.
 6. Завдання з рекомендаціями та відео до синхронних та асинхронних уроків знаходиться постійно на платформі у Гуглкласі на випадок, якщо учень з поважних причин не зміг зайти на урок або йому потрібно щось повторити.

Для батьків:

1. Відповідно до п.13 І Розділу Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України 08.09.2020 року № 115:

Батьки сприяють виконанню дитиною освітньої програми, навчальних програм з окремих предметів (інтегрованих курсів) і досягненню передбачених ними результатів навчання, реалізації індивідуальної освітньої траєкторії, формують у них навички здорового способу життя, а також сприяють дотриманню учнями академічної доброчесності в освітньому процесі.

У разі, якщо під час дистанційного навчання батьки не виконують свої обов'язки щодо забезпечення здобуття дитиною освіти, зокрема не забезпечують участь дитини в освітньому процесі протягом десяти робочих днів підряд з невідомих причин, заклад освіти інформує про це відповідну службу у справах дітей.

2. Батьки повинні завчасно попереджати класного керівника про причину відсутності дитини на онлайн - уроках.

3. Батьки повинні систематично контролювати виконання дітьми завдань через електронний щоденник.

4. Батьки несуть відповідальність за створення сприятливих умов навчання під час освітнього процесу (відповідний зовнішній вигляд, присутність на уроці, вмикання камери)

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку (формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований), екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні, інтегровані, проблемні уроки, уроки з елементами STEAM- інструментів, кейс-уроків, відео-уроки, прес-конференції, сюжетно-рольові, дидактичні та ділові ігри. Вибір форм і методів навчання вчителі визначають самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, вікові особливості учнів, їх навчальні можливості, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчителів визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Розділ IV. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття відповідного рівня навчання

Згідно зі статтею 9 Закону України «Про освіту» МГ №32 імені Кривоносова С.С. надає право здобувати освіту за очною (денна), індивідуальною (сімейна, педагогічний патронаж, екстернат) формами навчання. Індивідуальна (сімейна, педагогічний патронаж) форма навчання організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року № 955. У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за 2022/2023 навчальний рік, учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру 2023/2024 навчального року. Для проведення оцінювання наказом директора гімназії створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

В умовах воєнного стану освітня, навчальні програми та річний навчальний план виконуються педагогами в повному обсязі, з використанням очної, дистанційної та змішаної форм організації освітнього процесу, в залежності від безпекової ситуації. Організовується навчальна діяльність учнів за затвердженим розкладом уроків, додаткових консультацій тощо. У разі виникнення епідемічної ситуації, введення протиепідемічних заходів, воєнного стану, навчання учнів здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання згідно з Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України

від 08.09.2020 року №1115, відповідно до річного навчального плану та розкладу МГ №32. Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітніх програм на 2023/2024 навчальний рік передбачено використання навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини, затверджених Міністерством освіти і науки України; курсів за вибором варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі

Мають враховуватися досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої*.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Програмою «Інтегрована освітня система Анжеліки Цимбалару».

Відповідно до чинного законодавства України зарахування дітей до закладів загальної середньої освіти, які працюватимуть за Програмою, здійснюється на безконкурсній основі.. До 3 класу (у разі переходу дитини з одного закладу загальної середньої освіти, де навчання було організовано за іншою освітньою програмою, до того закладу освіти, який реалізовує Програму) зараховують тих, хто завершив навчання у 1 класі за будь-якою чинною освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти. Показники розвитку дитини, які визначають її готовність до систематичного навчання у школі, окреслено в освітній програмі «Окрилення» (Лист МОН України №1/11-847 від 02.02.2017), яку розроблено з метою реалізації системного підходу, зокрема, перспективності і наступності дошкільної та початкової освіти.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою для 5-6 класів НУШ

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Розділ V. ОСВІТНІ ПРОГРАМИ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА школи I ступеня для 1-2 класів Миколаївської гімназії № 32 імені Кривоносова С.С. Миколаївської міської ради Миколаївської області

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Освітню програмудля **1-го, 2-х класів** Миколаївської гімназії № 32 імені Кривоносова С.С. (початкова школа) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, на основі типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 р № **743-22**, розробленою під керівництвом О.Я.Савченко.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;

- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-3 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 4 – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування початкова школа Миколаївської гімназії №32 імені Кривоносова С.С. може брати участь у моніторингових дослідженнях навчальних досягнень, а також проводити власні моніторингові дослідження на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Навчальний план
для 1-х класів Миколаївської гімназії № 32
імені Кривоносова С.С. Миколаївської міської ради Миколаївської області
(Типова освітня програма , розроблена під керівництвом Савченко О.Я., 1 клас, затверджена
МОНУ, наказвід 12.08.2022 № 743-22)

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень у класах	
		1 кл
Інваріантний складник		
Мовно - літературна	Навчання грамоти	7
Іншомовна	Іноземна мова (англійська)	2
Математична	Математика	4
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3

Технологічна		1
Інформатична		
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізкультурна		3
Усього:		19+3
Варіативний складник		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних та групових занять, консультацій		1
Гранично допустиме навантаження		20+3
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету		23

Навчальний план
для 2-а,б класів Миколаївської гімназії № 32
імені Кривоносова С.С. Миколаївської міської ради Миколаївської області
(Типова освітня програма , розроблена під керівництвом Савченко О.Я., 2 клас, затверджена
МОНУ, наказ від 12.08.2022 № 743-22)

Назва освітньої галузі		Кількість годин на тиждень у класах	
			2а,б кл
Інваріантний складник			
Мовно - літературна		Навчання грамоти	7
Іншомовна		Іноземна мова (англійська)	3
Математична		Математика	4
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		Я досліджую світ	3
Технологічна		Дизайн і технології	1
Інформатична			1
Мистецька		Музичне мистецтво	1
		Образотворче мистецтво	1

Фізкультурна		3
Усього:		21+3
Варіативний складник		
Індивідуальні та групові заняття, консультації		1
Гранично допустиме навантаження		22+3
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету		25

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
школи І ступеня для 3-4 класів
Миколаївської гімназії № 32 імені Кривоносова С.С.
Миколаївської міської ради Миколаївської області

Освітню програмудля **4-а** класу Миколаївської гімназії № 32 імені Кривоносова С.С. розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, на основі **Типової освітньої програми «Інтегрована освітня система Анжеліки Цимбалару»**, затвердженої рішенням колегії Міністерства освіти і науки України. Освітню програмудля **3-а, 3-б, 4 –б класів** Миколаївської гімназії № 32 імені Кривоносова С.С. розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, на основі типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки України від 22. 08. 2022 р., розробленою під керівництвом О.Я.Савченко.

Освітню програму початкової освіти створено під науковим керівництвом А. Д. Цимбалару для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти (далі Програма) відповідно до Закону України «Про освіту», Закону «Про загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти (у редакції, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України № 688 від 24.07.2019), апробовано й експериментально перевірено в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти» (наказ МОН України №834 від 15.07.2016).

Відповідно до визначених у Державному стандарті цілей початкової освіти, Програму розроблено з **метою** нормативного забезпечення гармонійного розвитку та виховання особистості дитини для застосування набутого досвіду в навчальних і життєвих ситуаціях та закладання основ її особистісного зростання на наступному рівні освіти.

Відповідно до мети визначено стратегічні **завдання**, на виконання яких спрямовано Програму: становлення особистості дитини, її духовний, психічний, соціальний, фізичний розвиток, розвиток пізнавальних здібностей;

морально-етичне, громадянське, патріотичне, естетичне, трудове, екологічне виховання дитини;

формування цілісного наукового образу світу;
формування позитивного емоційно-ціннісного ставлення дитини до самої себе, родини, громади, школи й навчання;
психолого-педагогічна адаптація дитини до шкільного життя;
формування ключових і предметних компетентностей;
формування культури міжособистісної взаємодії у різних формах і видах діяльності;
формування здатності до самовираження, зміни власної поведінки відповідно до потреб стійкого розвитку (соціально-правової, екологічно доцільної і здоров'язбережувальної та безпечної) у різних життєвих ситуаціях.

Мету й стратегічні завдання конкретизовано у пояснювальних записках до предметів вивчення, з урахуванням потенціалу реалізації засобами кожного з них.

Програму розроблено на певних принципах і підходах. Зокрема, на **принципах** гуманізації (який є системоутворювальним), прогностичності, розвитку, цілісності; на таких **підходах**, як особистісний, діяльнісний, компетентнісний, інтегративний, системний. Тож, Програма закладає основи для побудови освітнього процесу як системи на засадах гуманної педагогіки, із особистісною орієнтацією навчання, а відповідно й інтегративним підходом до структурування його змісту, діяльнісним – до організації та компетентнісним – до визначення освітніх результатів.

Побудову освітнього процесу як системи уможлиблює врахування у Програмі наступності й перспективності дошкільної та початкової освіти, а також взаємозв'язок між цілями та результатами навчання із відповідним визначенням його змісту.

Особистісній орієнтації навчання сприятиме урахування у Програмі вікових і психологічних особливостей учнів 6-10 років (зокрема цілісності сприймання світу й процесів пізнання, провідних стилів навчальної діяльності, соціальної активності), що простежується у доступності й відповідності їхнім інтересам та запитам змісту.

Інтегративний підхід у Програмі є дидактичним інструментом урахування вікових особливостей учнів 6-10 років і відкриває можливості для презентації змісту зі встановленням як внутрішньо- і міжпредметних зв'язків, так і інтегрованих предметів/курсів. Інтегративний підхід до побудови Програми простежується на міжпредметному рівні завдяки синхронізації термінологічного поля усіх навчальних програм та приведення мови програми до тієї, якою мають послуговуватись учителі та учні в кожному класі, підходів до структурування програм кожного предмета (побудовані концентрично). Це дозволило запобігти дублюванню змісту в різних предметах вивчення, неузгодженості термінологічного поля та створити умови для підвищення пізнавального інтересу учнів.

Побудова програми на діяльнісних засадах сприятиме підвищенню практичної спрямованості опанування змісту освіти. Водночас забезпечуватиме якісно новий рівень процесу виявлення результатів навчання завдяки конкретизації навчальних дій учнів, як складників ключових і предметних компетентностей. Зміна знанневих орієнтирів навчання на діяльнісні простежуються й в орієнтовній тематиці досліджень, практичних робіт, навчальних проєктів.

Відповідно до Закону України «Про освіту» (п. 1 ст. 32) Програма містить: вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою; перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність; загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання; форми організації освітнього процесу; опис та інструменти системи внутрішньошкільного забезпечення якості освіти; вимоги до закладів загальної середньої освіти, які обиратимуть Програму.

Перелік освітніх компонентів та їх логічна послідовність.

В основу систематизації змісту початкової загальної освіти в Програмі покладено визначені Державним стандартом початкової освіти освітні галузі. Водночас, ґрунтуючись на засадах діяльнісного та особистісного підходів, структурування змісту здійснено за провідними стилями навчальної діяльності учнів: логіко-математичним, вербально-лінгвістичним, моторно-рухливим, натуралістичним, музично-ритмічним. Зважаючи на зазначене та з огляду на окреслені цілі та завдання визначено шість предметів вивчення. Зокрема, освітні галузі «Природнича», «Громадянська та історична», «Соціальна і зров'язбережувальна» реалізуються через інтегрований предмет *всесвіт*. Цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за таким провідним стилем, як натуралістичний.

Освітня галузь «Мовно-літературна» та вербально-лінгвістичний стиль діяльності з урахуванням вікових особливостей учнів реалізуються через предмети *українська мова* (мова навчання), *англійська мова* (мова вивчення).

Освітня галузь «Математична» реалізується через інтегрований предмет *математика*, що має математичний і логічний складники. Відповідно цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за логіко-математичним стилем.

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується предметом *фізична культура*. З метою оптимізації навчального навантаження учнів у Програмі передбачено варіативність його викладання з урахуванням бажання батьків і наявності відповідних умов у закладі освіти. Для варіативного вибору пропонуються концентри «Плавання» і «Хореографія – мистецтво рухів». Комбінації подано в пояснювальній записці до цього предмета. За наявності в закладі загальної середньої освіти відповідних умов, предмет *фізична культура* у розкладі занять має бути останнім.

Освітні галузі «Мистецька», «Технологічна» та «Інформатична» реалізуються через інтегрований предмет *арт-технології та інформатика* (ІКТ), який забезпечує організацію навчальної діяльності учнів переважно за музично-ритмічним, вербально-лінгвістичним та моторно-рухливим стилями. Програму цього предмета структуровано за концентри «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Handmade-мистецтво», а з другого класу концентр «Інформатика (ІКТ)». У програмі передбачено варіативність викладання предмета з урахуванням бажання батьків і наявності відповідних умов у закладі освіти. Для варіативного вибору пропонуються концентри-модулі «Мистецтво слова», «Театральне мистецтво», «Хореографія – мистецтво танцю». Комбінації подано в пояснювальній записці до цього предмета. Будь-які модулі можуть викладати як учителі-класоводи, так і вчителі, які є фахівцями з предметів мистецького циклу та інформатики.

Зважаючи на мету, принципи й підходи побудови у Програмі визначено **вимоги** до результатів навчання в 1-4 класах першого і другого циклів початкової освіти за кожним предметом вивчення. Зокрема, показники розвитку дитини, виражені в навчальних діях, і відповідний зміст розвитку здобувачів освіти засобами предмета вивчення. Визначені показники є складниками як предметних, так і ключових компетентностей, передбачених Законом України «Про освіту» та рекомендацією 2018/0008 (NLE) Європейського Парламенту ради (ЄС) від 17 січня 2018 р. (Оновлена редакція ключових компетентностей для навчання впродовж життя).

Загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання.

Загальний обсяг навчального навантаження подано у Типовому навчальному плані із зазначенням загальнотижневого (табл. 1) і загальнорічного навантаження (табл. 2).

Типовий навчальний план зорієнтовано на роботу початкової школи за 5-денним навчальними

Таблиця 2.

**Навчальний план для 3-4 кл.
(тижневе навантаження)**

Назва освітньої галузі	Назва предмета	Кількість годин на тиждень	
		3 клас	4 клас
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК			
Мовно-літературна**	Українська мова (мова навчання)	7	7
	Англійська мова (мова вивчення)	3	3
Математична	Математика	5	5
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Всесвіт	3	3
Фізкультурна	Фізична культура*	3	3
Мистецька Інформатична Технологічна	Арт-технології та інформатика (ІКТ)	4	4
Усього		22+3	22+3
ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК			

Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня	23	23
Загальнотижнева кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	26	26

*Години фізичної культури при визначенні гранично допустимого навантаження учня не враховують, але обов'язково фінансують.

** Заклади загальної середньої освіти, в яких з 2 класу передбачено вивчення іншої мови (крім української та англійської), здійснюють це за рахунок однієї години варіативного складника та ще однієї години або з предмета арт-технології та інформатика (ІКТ), або з предмета математика (за вибором закладу загальної середньої освіти).

Навчальний план містить *інваріантний* складник, сформований на державному рівні, що є обов'язковим для всіх закладів загальної середньої освіти, які обирають Програму, та *варіативний*, в якому передбачено додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять. Програмою передбачено спрямування варіативного складника змісту освіти на забезпечення диференціації, індивідуалізації, задоволення освітніх потреб груп і окремих учнів. Зокрема, додаткові години можуть бути використані для вивчення одного з предметів інваріантного складника, а саме математики, української мови (мови навчання), англійської мови (мови вивчення) та предмета всесвіт за розширеним рівнем або для вивчення варіативних концентрів предметів фізична культура («Плавання», «Хореографія – мистецтво рухів»), арт-технології та інформатика (ІКТ) («Мистецтво слова», «Театральне мистецтво», «Хореографія – мистецтво танцю») чи для проведення індивідуальних та групових занять, опанування інших мов тощо. Вибір розширеного рівня опанування предмета заклади загальної середньої освіти здійснюють, зважаючи на наявність відповідних умов (наявність фахівців, спеціальних приміщень тощо) та запити батьків. Розширений рівень не передбачає поглибленого вивчення предмета за рахунок нарощування обсягу навчального матеріалу, а забезпечує вчителя інструментарієм для індивідуалізації та диференціації освітнього процесу. У програмових вимогах предметів математика, всесвіт, українська мова і англійська мова розширений рівень виділено кольором шрифту. Предмети арт-технології та інформатика (ІКТ), фізична культура реалізують варіативність за рахунок введення окремих концентрів.

На основі навчального плану складено початковий план з конкретизацією варіативного складника, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів.

Опис та інструменти системи внутрішньоскільного забезпечення якості освіти.

Відповідно до ст. 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» Програма містить власну систему оцінювання, яка є її невід'ємною частиною і має реалізовуватись закладами освіти, які обрали Програму для упровадження. Систему оцінювання реалізують на основі Методичних рекомендацій до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти (Лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України №22.1/12-Г-957 від 20.11.2020).

Основними функціями оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти є: інформаційна, мотиваційна, формувальна, коригувальна, розвивальна, виховна – відносно здобувачів освіти; нормативна, діагностувальна, інформаційна, аналітична, коригувальна, прогностична – відносно тих, хто надає освітні послуги: вчителя, закладу загальної середньої освіти.

Об'єктами оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти є складники ключових і предметних компетентностей: розуміння сутності предметів і явищ навколишнього світу, взаємозв'язків і відношень між ними; вміння набувати та застосовувати знання та навички; досвід творчої діяльності; ціннісні ставлення.

Перевірку результатів навчання здобувачів початкової освіти здійснюють з урахуванням принципів психологічної комфортності й здоров'язбережувального характеру освітнього процесу.

Оцінювання результатів навчання здобувача освіти в 1-4 класах здійснюють вербально у формі словесної характеристики результату й процесу навчальної діяльності, яка орієнтує його на визначення нових завдань щодо подальшого засвоєння програмового матеріалу. Воно має бути чітким, аргументованим і сприяти формуванню в учня умінь самооцінювання.

З метою відстеження якості надання освітніх послуг для здобувачів початкової освіти, корекції та прогнозування її розвитку в закладі загальної середньої освіти може запроваджуватись моніторинг результатів навчання учнів на шкільному рівні.

Програмою передбачено виявлення динаміки розвитку якісних показників результатів навчання дитини відносно неї самої. Це простежується у визначенні в кінці кожного структурного компоненту змісту програми в окремому предметі термінів і понять, які має доцільно застосовувати дитина (без їх визначення), системи вправ із програмованою помилкою, узагальненої презентації опанованого матеріалу як опису за запропонованою структурою тощо. Такий підхід створює умови для усунення психологічного тиску та сприятиме опануванню учнями способів самоконтролю, самооцінювання й самокорекції, формуванню їх рефлексивної позиції, мотивації на досягнення успіху в особистісному зростанні.

Другий цикл програми початкових класів- 3–4 класи, за редакцією О.Савченко, враховує вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Типову освітню програму для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено змістові лінії; очікувані результати навчання та відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Типовий навчальний план визначає тижневий обсяг навчального навантаження здобувачів освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

1) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

2) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

3) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

4) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

5) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного

природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

6) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

7) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

8) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

9) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

10) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими людьми.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації мети і завдань початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Відповідно до наказів МОН України від 20.08.2018 року №924 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 1 класу у НУШ», від 27.08.2019 року №1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 2 класу», від 16.09.2020 року №1146 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів третіх і четвертих класів Нової української школи», листа МОН України №1/9-174 від 30.03.2021 «Щодо оцінювання навчання учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти» здійснюється оцінювання здобувачів освіти. Відповідно до рішення педагогічної ради від 28.08.2023 р, протокол №1: оцінювання досягнень учнів 3-х класів залишається вербальним, а учнів 4-х класів – рівневий

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
II ступеня
Миколаївської гімназії № 32
імені Кривоносова С.С.
Миколаївської міської ради Миколаївської області
Загальні положення освітньої програми
Миколаївської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 32
імені Кривоносова С.С.
II ступеня
5-6 класи

Освітня програма для 5-х класів впроваджується у освітній процес з 01 вересня 2022 року, а для 6 класів- з 1 вересня 2023 року.

Освітня програма на 2023-2024 навчальний рік для учнів 5-6-х класів розроблена відповідно до:

- Конституції України;
- Закону України «Про освіту» (стаття 33),
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 11),
- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898,
- Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти затвердженої наказом МОН України від 19.02. 2021 р. № 235,
- наказу МОН України від 01.04.2022 р. № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»,
- наказу МОН України від 16.04.2018 р №367. “Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти”
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти,
- навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України (лист МОН про перелік навчальної літератури, рекомендованої МОН України для використання у ЗО у відповідному навчальному році)

Головними завданнями Гімназії є:

- сприяння в реалізації державної політики у галузі освіти з врахуванням особливостей соціально-культурного середовища м.Миколаєва;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості. підготовленої до професійного самовизначення,
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов’язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- формування в учнів свідомого й відповідального ставлення до власного здоров’я та здоров’я оточуючих, навичок безпечної поведінки;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження в освітній програмі закладу відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному в Державному стандарті базової середньої освіти (Додаток 23) та Типовій освітній програмі для 5-9 класів (Додатки 1,2). Загальний обсяг річного навчального навантаження для кожної галузі в освітній програмі гімназії встановлено у межах вказаного в Державному стандарті та Типовій освітній програмі діапазону мінімального та максимального показників.

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас		
		Рекомендоване *	Мінімальне*	Максимальне*
Мовно-літературна **	На тиждень	11	10	13
	На рік	385	350	455
Математична	На тиждень	5	4	6
	На рік	175	140	210
Природнича	На тиждень	2	1,5	3
	На рік	70	52,5	105
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1,5	1	3
	На рік	52,5	35	105
Громадянська та історична	На тиждень	1	1	2
	На рік	35	35	70
Технологічна	На тиждень	2	1	3
	На рік	70	35	105
Інформатична	На тиждень	1,5	1	2
	На рік	52,5	35	70
Мистецька	На тиждень	2	1	3
	На рік	70	35	105
Фізична культура***	На тиждень	3	3	3
	На рік	105	105	105
Усього	На тиждень	29		
	На рік	1015		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2		
	На рік	70		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без	На тиждень	31		
	На рік	1085		

урахування поділу на групи)				
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень	28		
	На рік	980		

Загальний обсяг навчального навантаження учнів розподілено між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами. Обсяг навчального навантаження для учнів для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік.

Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою;
- математична компетентність;
- компетентність в галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності;
- культурна компетентність;
- фінансова грамотність.

Для формування ключових і предметних компетентностей у зміст кожного предмету закладено наскрізні змістові лінії: **«Екологічна безпека та сталий розвиток»**, **«Громадянська відповідальність»**, **«Здоров'я і безпека»**, **«Підприємливість та фінансова грамотність»**.

Призначення наскрізних інтегрованих змістових ліній – формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння з різних предметів у реальних життєвих ситуаціях або виконання практичних завдань наближених до життя.

Результатом вивчення наскрізних змістових ліній є процес формування ключових компетентностей, які характеризуються доповненням учнівського досвіду з урахуванням їхніх природних нахилів та здібностей, професійних намірів, наявних готових знань з різних предметів.

Змістова лінія **«Екологічна безпека та сталий розвиток»** націлена на формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.

«Громадянська відповідальність» націлена на формування відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, а також важливість національної ініціативи; спирається у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку держави.

Вивченням питань, що належать до змістової лінії **«Здоров'я і безпека»** прагнуть сформувати учня як духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінного члена суспільства, який здатний дотримуватися здорового способу життя і формувати безпечне життєве середовище.

Змістова лінія **«Підприємливість та фінансова грамотність»** націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).

Проектно-технологічна компетентність – це здатність учня застосовувати знання, уміння, навички у процесі проектно-технологічної діяльності учнів для виготовлення виробу

(або надання послуги) від творчого задуму до його втілення у готовий продукт (послугу) за обраною технологією.

Навчальний процес зорієнтований на кінцевий результат у вигляді **очікуваних результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів**.

Навчальний план містить:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Навчальний план Закладу розроблено на основі додатку 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти

**Навчальний план
для 5-х -6-х класів Миколаївської гімназії № 32
імені Кривоносова С.С. Миколаївської міської ради Миколаївської області
(Додаток 3 до Типової освітньої програми відповідно до наказу Міністерства освіти і
науки України № 235 від 19.02.2021 “Про затвердження типової освітньої програми
для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти”**

Освітнігалузі	Предмети		Кількість годин На тиждень	
			5 аб НУШ	6 аб
Мовно-літературна	Українськамова		4	4
	Українська література		2	2
	Іноземнамова (англійськамова)		3	3
	Зарубіжналітература		2	2
Громадянська та історична	Досліджуємо історію і суспільство		1	2
	Історія України. Всесвітня історія		-	1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	Образотворче мистецтво	1	1
		Музичне мистецтво	1	1
Математична	Математика		5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»		2	2
	Географія		-	2
Соціальна і здоров'язберігаюча	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»		1	1
	Етика		0,5	0,5
Технологічна	Технології		2	2
Інформатична	Інформатика		1,5	1,5
Фізична культура	Фізична культура		3	3
Разом			26+3	29+3

Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	2	2
Додатковий час на Досліджуємо історію і суспільство	0,5	
Гранично допустиме навчальне навантаження	29,5	32
Всього(без урахування поділу класу на групи	31	32

Розподілено додаткові години для вивчення навчальних предметів, а саме 0,5 год на Досліджуємо історію і суспільство

Під час розподілу варіативної складової навчального плану враховано гранично допустиме навантаження на одного учня, уроки фізичної культури при визначенні цього показника не враховувались.

Відповідно до навчального плану використовуються перелік модельних програм на основі яких розроблено навчальні програми. Оскільки навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти, під час формування переліку цих програм враховано особливості та потреби учнів в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення, навчально-методичний супровід конкретних модельних програм, наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей, варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин тощо.

Освітня програма Миколаївської гімназії № 32 імені Кривоносова С.С. II ступеня (базова середня освіта) 7-9 класи

розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та складена на підставі наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів світи загальної середньої освіти II ступеня».

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень

окреслено у навчальному плані Миколаївської гімназії № 32 імені Кривоносова С.С. II ступеня для 6-9 класів(далі – навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану визначається Миколаївською гімназією № 32 імені Кривоносова С.С. самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальному плані.

Варіативна складова навчального плану використовується на:

підсилення предметів інваріантної складової.

запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування (етика, основи медіа грамотності тощо);

індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план Миколаївської гімназії № 32 імені Кривоносова С.С. містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчального плану Типової освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» Миколаївська гімназія № 32 імені Кривоносова С.С. формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи при нормативній наповнюваності (28 ос.) при вивченні іноземної мови, інформатики, трудового навчання.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.

3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії

7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва

10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя
----	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета, проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проєктах;

позакласну навчальну роботу

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, робота в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Мистецтво
Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;
розвитку компетентностей;
перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
корекції основних компетентностей;
комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відеоуроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 кл.) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;
 навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
 матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
 якість проведення навчальних занять;
 моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
 Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
 оновлення методичної бази освітньої діяльності;
 контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
 моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
 створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма базової середньої освіти сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор. Програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

На основі освітньої програми Миколаївської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 32 імені Кривоносова С.С. складає та затверджує навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Навчальний план
для 6-9 класів Миколаївської гімназії № 32
імені Кривоносова С.С. Миколаївської міської ради Миколаївської області
(Таблиця 1 до Типової освітньої програми відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 405 від 20.04.2018 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		7 клас	8аб	9абклас
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2
	Англійська мова	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	-	-
	Мистецтво	-	1	1
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	3
	Хімія	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	2	2

Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3
Разом		28+3	28,5+3	30+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	3	3
Курс за вибором «Основи медіаграмотності»		-	1	
<i>Гранично допустиме навантаження</i>		31,5	33	33
<i>Всього(без урахування поділу класів на групи)</i>		30,5+3	31,5+3	33+3

6. Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Заклад має необхідні ресурси для реалізації освітньої програми, організації освітнього процесу та забезпечення якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

Система внутрішнього забезпечення якості освіти, крім названих компонентів, включає:

- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- функціонування системи формування компетентностей учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, посилення кадрового потенціалу закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти включає:

- самооцінку ефективності діяльності із забезпечення якості освіти (здійснюється щороку в аналізі річного плану закладу.
- моніторинг якості освіти.

Основними формами моніторингу є:

- проведення контрольних робіт;
- участь учнів у I та II, III етапі Всеукраїнських предметних олімпіад, конкурсів;
- перевірка документації;
- опитування, анкетування;
- відвідування уроків, заходів.

Показники опису та інструментів моніторингу якості освіти:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності – якісний і кількісний склад, професійний рівень педагогічного персоналу;
- контингент учнів;
- психолого-соціологічний моніторинг;
- результати навчання учнів;
- педагогічна діяльність;
- управління закладом освіти;
- освітнє середовище;
- медичний моніторинг;
- моніторинг охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- формування іміджу закладу.

Програмне забезпечення
Миколаївської загальноосвітньої школи І – ІІІ ступенів № 32
імені Кривоносова С.С. Миколаївської міської ради Миколаївської області
Освітньої програми
на 2023-2024 навчальний рік
Навчальні програми для учнів закладів освіти І ступеня
(для 1-4 класів)

Предмет	№	Назва програми (автор)	Клас	Видавництво	Рік видання	Гриф
Українська мова (реалізується в рамках освітньої програми «Навчання грамоти) під керівництвом Савченка О.Я.	1.	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	1,2а, б, 3б, 4-б	Сайт МОН	2018	Наказ МОН України від 08.10.2019 №1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» програми затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08. 2022 р. № 743.
Англійська мова	2	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я..	1-4	Сайт МОН	2018	Наказ МОН України від 08.10.2019 №1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» програми затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08. 2022 р. № 743.

Математика	3	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я..	1-4	Сайт МОН	2018	Наказ МОН України від 08.10.2019 №1272 «Про затвердженн я типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» програми затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08. 2022 р. № 743.
Я досліджую світ	4	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	1-4	Сайт МОН	2018	Наказ МОН України від 08.10.2019 №1272 «Про затвердженн я типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» програми затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08. 2022 р. № 743.
Технології	5	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	1-4	Сайт МОН	2018	Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердженн я типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти»

Мистецтво	6	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	1-4	Сайт МОН	2018	Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердженн я типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти»
Фізична культура	7	Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.	1-4	Сайт МОН	2018	Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердженн я типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти»
Предмети навчального циклу	8	Типова освітня програма «Інтегрована освітня система Анжеліки Цимбалару» , затверджена рішенням колегії Міністерства освіти і науки України	4а,3 а	Сайт МОН	2019	лист Міністерст ва освіти і науки України № 1/9-344 від 25.05.2018.
Навчальні програми для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня 7-9 класи						
Українська мова	1.	УКРАЇНСЬКА МОВА 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9	Сайт МОН	2017	Наказ Міністерст ва освіти і науки України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 №1407
Українська література	2.	УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9	Сайт МОН	2017	

Зарубіжна література	3.	ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9			
Історія	4.	Історія України. Всесвітня історія 5–9 класи НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9			
Правознавство	5.	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів	9			
Математика	6.	МАТЕМАТИКА 5–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9			
Інформатика	7.	ІНФОРМАТИКА 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9	Сайт МОН	201 7	
Географія	8.	ГЕОГРАФІЯ 6– 9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9	Сайт МОН	201 7	
Біологія	9.	БІОЛОГІЯ 6–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9	Сайт МОН	201 7	
Хімія	10.	ХІМІЯ 7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9		201 7	
Фізика	11.	ФІЗИКА 7–9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	7-9	Сайт МОН	201 7	

Трудове навчання	1 2.	ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ 5–9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9	Сайт МОН	201 7	
Фізичне виховання	1 3.	НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи	6-9			
Іноземна мова	1 4.	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи Англійська мова Німецька мова Французька мова Іспанська мова	6-9			
Основи здоров'я	1 5.	ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я 5 –9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9	Сайт МОН	201 7	
Художньо-естетичні дисципліни	1 6.	МИСТЕЦТВО 5– 9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	6-9	Сайт МОН	201 7	

Модельні програми до навчального плану для 5-х- 6-х класів Миколаївської гімназії № 32 імені Кривоносова С.С.

№	Назва предмета	Підручник	Модельна програма
1	Українська мова	«Українська мова» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Авраменко О. М.)	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.).

2	Українська література	«Українська література» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Авраменко О. М.)	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Архипова В. П., Січкарь С. І., Шило С. Б.).
3	Зарубіжна література	«Зарубіжна література» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О. М., Мацевко-Бекерська Л. В., Рудніцька Н. П., Ковальова Л. Л., Орлова О. В., Юлдашева Л. П., Туряниця В. Г., Лебедь Д. О.)	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В., Тихоненко С., Вітко М., Джангобекова Т.).
4	Англійська мова	«Англійська мова (5-й рік навчання)» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт. Карпюк О. Д., Карпюк К. Т.)	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.).
5	Математика	«Математика» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О. С.)	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О. С.).
6	Пізнаємо природу	«Пізнаємо природу» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнік Т. В., Ярошенко О. Г.)	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевнік Т. В.).

7	Інформатика	«Інформатика» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Морзе Н. В., Барна О. В.)	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Морзе Н. В., Барна О. В.).
8	Здоров'я, безпека та добробут»	«Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.)	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.).
9	Етика	«Етика» підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Іртищева О. А., Кравчук В. М., Паршин І. Л., Васильків І. Д., Кучма Л. Є.)	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ашортія Є., Бакка Т., Желіба О., Козіна Л., Мелещенко Т., Щупак І.).
10	Досліджуємо історію і суспільство	«Досліджуємо історію і суспільство» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Васильків І. Д., Басюк О. Я., Гінкул Г. С., Грисюк Л. А., Димій І. С., Іртищева О. А., Костікова М. І., Паршин І. Л., Шеремета Р. В.)	Модельна навчальна програма «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Васильків І. Д., Димій І. С., Шеремета Р. В.).
11	Мистецтво	«Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Рубля Т. Є., Мед І. Л., Наземнова Т. О., Щеглова Т. Л.)	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.).
12	Фізична культура		Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Пелан О.С., Коломоєць Г.

			<u>А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)</u>
13	Технології	«Технології» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І. Ю та ін.).	<u>Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І. Ю, Горобець О. В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.).</u>